

Постанова

вченої ради Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

від 28 січня 2020 р.

«Про підсумки наукової діяльності університету»

Заслухавши та обговоривши доповідь проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва Фальфушинської Г.І., вчена рада університету відзначає, що наукова робота в університеті здійснювалась за рівневою пріоритетною тематикою, а також виконувався тематичний план НДР, що має цільове держбюджетне фінансування МОН України за 6 проектами (обсяг фінансування склав 1 626 000 проти 1 383 600 грн. у 2018 р.), 4 проекти виконувалися за госпдоговірною (131, 5 тис. грн. проти 304,6 тис. грн. у 2018 р.), а 5 – грантовою тематикою (Еразмус +, Александр Гумбольдт, Міністерство закордонних справ Німеччини, Фонд Роберта Боша, Британська Рада, Американські Ради – 1704,3 тис. грн). Окрім цього, отримано коштів від роботи у спецрадах університету – 2 772 23 грн (у 2018 – 169 644 грн), за оформлення атестаційних справ дисертацій – 76 326 грн., функціонування платної аспірантури – 1333764 грн. (у 2018 р – 600 988 грн), складання кандидатських іспитів – 34 027, за роботи програми «Антиплагиат» – 500 83 грн.

Протягом 2019 року працівники університету опублікували 77 монографій та/або розділів, у тому числі 21 мовами ЄС, 216 підручників і посібників, 188 наукових статей у фахових виданнях, 497 тез виступів на різного рівня комунікативних наукових заходах та 90 (проти 57 у 2018 р.) публікацій у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз *Scopus* та *WoS*. Усього в 2019 році опубліковано 1178 праці, з них 110 у зарубіжних виданнях (у 2017 – 52; 2018 – 188). У рейтингу педагогічних закладів вищої освіти (ЗВО) України за версією МОН ТНПУ зайняв 2 місце (другий рік поспіль), у консолідованому рейтингу ЗВО України (складеному Інформаційним освітнім ресурсом «Освіта.ua») – 54-55 (в 2018 р. – 55), в австралійському рейтингу популярності веб-ресурсів університетів (*World Universities Web Ranking*) – 59 місце з-поміж 171 ЗВО України. У рейтингу ЗВО України за показниками наукометричної бази даних *Scopus* університет перемістився з 52 (у 2017 р. – 44, 2018 – 52) на 57 позицію, покращивши індекс Хірша із 14 до 17. Індекс Хірша ТНПУ за базою *Web of Science* становить $h=15$. За рейтингом *Webometrics* ТНПУ в 2019 р. посів 114 місце (у 2018 – 144).

Упродовж 2019 року студенти опублікували 610 робіт (у 2017 – 808, у 2018 – 924), з них у фахових виданнях – 14 (у 2018 – 34). На Всеукраїнських олімпіадах студенти вибороли 9 призових місць (у 2017 – 9, у 2018 – 6), а також 9 студентів (у 2017 – 10, у 2018 – 5) стали переможцями різноманітних Всеукраїнських студентських конкурсів, які проводилися під егідою МОН України. У звітному році випускники аспірантури та докторантури захистили 1 докторську і 4 кандидатських дисертацій. Працівниками університету захищено 4 докторських дисертації. У спецрадах, які функціонують в університеті, захищено 32 кандидатських та 13 докторських дисертацій. У 2019 р. на базі університету було проведено 38 науково-комунікативних форумів. З них зі статусом міжнародного – 10, всеукраїнського – 10, регіонального – 18.

У звітному році науковці університету в результаті виконання наукової та науково-технічної діяльності оформили й отримали 2 патенти України на корисні моделі та 3 позитивних рішення на патенти на корисну модель. У 2019 році ТНПУ став співзасновником двох центрів колективного користування науковим обладнанням під патронатом МОН: «Лабораторія перспективних ехнологій створення та фізико-хімічного аналізу нових речовин і функціональних матеріалів» (базовий заклад «Львівська політехніка») та «Центр дослідження старіння та порушень метаболізму» (базовий заклад «Прикарпатський національний університет»).

У 2019 році в університеті продовжено укладення договорів із зарубіжними закладами вищої освіти. В даний час діє 70 (у 2018 р. – 58) угод про співпрацю з університетами Європи, Канади та США. Найбільш плідно науково-педагогічні кадри університету співпрацюють з інституціями Польщі. До основних напрямків співпраці можна віднести академічну мобільність, подвійне дипломування, організація спільного експерименту. Цьогоріч ТНПУ, як партнерська організація, виграв проєкт ERASMUS+ (Л. Струганець, І. Задорожна), ERASMUS Mundus (Г. Фальфушинська), IREX (І. Задорожна та Н. Поплавська), Норвезької агенції забезпечення якості освіти (Н. Балик), Уряду Швеції в рамках проєкту «Посилене партнерство для сталого розвитку» (Н. Дробик).

Цьогоріч викладачі університету активно долучалися до участі у програмах міжнародних стажувань у закладах вищої освіти Польщі, Франції, Німеччини, Румунії та Туреччини, зокрема: за результатами конкурсного відбору Б. Буяк отримав можливість за грантові кошти взяти участь у проєкті «Інноваційний університет та лідерство» (Варшавський університет, Польща) та взяти участь у роботі Семінару ректорів євроазіатського регіону в Шеньянському педагогічному університеті (м. Шеньян, Китай), які проходили за підтримки МОН України; Г. Фальфушинська – стажування в рамках стипендіальної програми Александра Гумбольдта на базі Університету Росток (Німеччина) та участь у проєкті «Зміни педагогічних факультетів та університетів у 21 столітті» (Брно, Чехія); В. Дребет – стажування в межах програми KAAD (Німеччина); Р. Халіков – ісламознавча школа, м. Стамбул (Туреччина). Викладачі університету пройшли курси підвищення рівня професійної компетентності у Вищій лінгвістичній школі м. Ченстохова (Польща) та отримали про це відповідні сертифікати.

У науковій роботі ТНПУ присутні проблеми та недоліки, зокрема: низькі показники та недостатня організованість, формалізованість студентської наукової роботи; невелика кількість фундаментальних та прикладних досліджень, що мають національний та світовий рівень впровадження; інформаційна закритість, відсутність системної та систематичної інформації про науково-дослідну діяльність; низький рівень відповідності сучасним критеріям ефективності НПП, запропонованих МОН, зокрема: і) низький рівень публікаційної активності у виданнях, що індексуються у базах *Scopus* та *Web of Science*, особливо у співавторстві із зарубіжними вченими, ii) низький рівень інтеграції молодих науковців у виконання наукових проєктів та науково-дослідних тематик, iii) недостатній рівень долучення до міжнародних наукових програм та організацій. Враховуючи сучасні вимоги, необхідно підтримувати формування наукових шкіл університету, стимулювати публікаційну активність працівників університету, активізувати проведення досліджень на базі ТНПУ, які мають інноваційний характер, ініціювати проведення науково-практичних інформативних заходів з питань організації системи наукової роботи та обліку отриманих результатів, розмішувати профілі науково-педагогічних працівників університету в Національній електронній науково-інформаційній системі.

З огляду на зазначене, вчена рада **постановляє:**
Наукову роботу в університеті вважати задовільною.

1. Ректорату:

- 1.1. Привести у відповідність до сучасних вимог положення про рейтингове оцінювання діяльності викладача, відповідно до критеріїв ефективності НПП запропонованих МОН. *До 1 квітня 2020 р.*
- 1.2. Знайти можливість преміювати НПП за публікації у виданнях, що індексуються в базах *Scopus* та *Web of Science*. *До 1 квітня 2020 р.*
- 1.3. Стимулювати патентно-ліцензійну діяльність НПП університету. *До вересня 2020 р.*
- 1.4. Посилити відповідальність викладачів за порушення правил академічної доброчесності і професійної етики. *Постійно*
- 1.5. Відповідно до посилення критеріїв ефективності НПП запропонованих МОН, зобов'язати докторів наук/професорів/завідувачів кафедр до видання не менше двох статей, що індексуються у базах *Scopus* та *Web of Science*, упродовж трьох років, а доцентів – не менше однієї статті упродовж двох років. *Постійно*

2. Науковому відділу:

- 2.1. Розмістити звітну інформацію щодо підсумків наукової та науково-дослідної діяльності як університету в цілому, так і кожного структурного наукового підрозділу на сайті університету. *До 12 березня 2020 р.*
- 2.2. Спільно з Центром забезпечення якості освіти розробити положення про преміювання науковців університету за публікації статей у виданнях, що індексуються у базах *Scopus* та *Web of Science*, та отримання охоронних документів на права інтелектуальної власності. *До 1 березня 2020 р.*
- 2.3. Спільно з Центром забезпечення якості освіти та Комісією з етики та академічної доброчесності розробити положення про дотримання правил академічної доброчесності та професійної етики та їх порушення. *До 1 березня 2020 р.*
- 2.4. Періодично проводити збір та вивчення інформації щодо світових та національних рейтингів ЗВО. Координувати дослідження наукових осередків та викладачів університету із аналогічними центрами та структурами НАН України, галузевих академій та інших університетів з метою реалізації взаємовигідної співпраці. *Упродовж 2020 р.*
- 2.5. Організувати системну підготовку та подання документів (заявок) у відповідні державні органи з метою набуття університетом майнових прав на об'єкти авторського права та суміжних прав, а також об'єктів промислової власності. Провести аналіз потенційних для комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності, зокрема об'єктів авторського й суміжних прав, результатів науково-технічної та науково-дослідної діяльності. *Упродовж 2020 р.*
- 2.6. Провести серію тренінгів щодо правил публікування в періодичних виданнях, що входять до категорії А/Б та світових наукометричних баз даних *Scopus* та *Web of Science*. *До 1 травня 2020 р.*
- 2.7. Створити реєстр освітньо-наукових проєктів, які подаються науковцями ТНПУ на національні та міжнародні конкурси та отримали фінансування від донорів. *До 1 квітня 2020 р.*

3. Відділу міжнародних зв'язків:

- 3.1. Спільно з фахівцями наукового відділу систематизувати грантову політику університету за рахунок участі в міжнародних освітньо-наукових проєктах, програмах Erasmus+, Fulbright, Humboldt, British Council, American Council, DAAD та ін. *Постійно*
- 3.2. Спільно з факультетом іноземних мов упорядкувати англomовну версію сайту університету з метою візуалізації діяльності університету у веб-просторі. *До вересня 2020 р.*

4. Відділу аспірантури та докторантури:

- 4.1. Спільно з підрозділом навчально-методичного відділу, який відповідає за ліцензування та акредитацію, забезпечити належну підготовку документації для акредитації заявлених освітньо-наукових програм. *До 1 квітня 2020 р.*

5. Науковій бібліотеці:

- 5.1. Доповнити електронний репозитарій університету статтями науково-педагогічних працівників. *Постійно*

6. Відділу комп'ютеризації університету:

- 6.1. Спільно з працівниками наукового відділу з метою кращого представлення університету в системі *Webometrics* розробити план заходів щодо удосконалення сайту університету, врахувавши його змістову та інформаційну активність, прив'язку сайтів факультетів, кафедр, лабораторій, персоналії до домену університету. *II семестр 2019/2020 н.р.*
- 6.2. Створити сторінку під доменом університету для візуалізації науково-технічних розробок науковців ТНПУ з метою їх подальшої комерціалізації. *До 1 червня 2020 р.*
- 6.3. Сприяти покращенню представлення університету у веб-просторі відповідно до вимог рейтингу *Webometrics*, особливо за параметрами "*Impact*", "*Presence*" та "*Excellence*". *До 1 червня 2020 р.*

7. Деканам факультетів:

- 7.1. На засіданнях вченої ради факультетів розглянути питання про наукову роботу та запланувати заходи щодо підвищення її результативності та ліквідації проблем і недоліків. *Березень, 2020 р.*
- 7.2. Спільно з керівниками НДІ та наукових центрів університету забезпечити збільшення обсягу позабюджетних коштів на проведення наукових досліджень та надання наукових послуг. *Постійно*
- 7.3. Спільно з Студентським урядом, профспілковим комітетом студентів та науковим відділом підвищити активність студентства у сфері інноваційної діяльності шляхом організації і проведення відповідних заходів щодо інновацій, підприємництва та розвитку soft skills. *Постійно*

8. Завідувачам кафедр:

- 8.1. Проаналізувати підсумки наукової діяльності за 2019 рік, розробити систему ефективних заходів щодо усунення існуючих недоліків, внести необхідні корективи до плану науково-дослідної роботи кафедр на 2020 рік. *Березень, 2020 р.*
- 8.2. Активізувати наукову діяльність працівників кафедр, наукових осередків, поглибити їх співпрацю з академічними установами, науково-дослідними підрозділами, провідними ЗВО, органами місцевої влади, зарубіжними партнерами. *Постійно*
- 8.3. Підготувати обґрунтування, облікові та реєстраційні картки нових науково-дослідних робіт з комплексних тем кафедр для реєстрації в УкрІНТЕІ та включення їх у тематичний план МОН. *До 1 березня 2020 р.*
- 8.4. Продовжити роботу щодо активізації публікаційної діяльності працівників у періодичних виданнях, які входять до світових наукометричних баз даних. *Упродовж 2020 р.*
- 8.5. Активізувати участь наукових колективів кафедр у конкурсах наукових та науково-технічних проєктів різного рівня. *Постійно*
- 8.6. Забезпечити проходження викладачами кафедри сертифікації на володіння англійською мовою задля подальшого залучення до освітнього процесу з іноземними студентами. *Постійно*
- 8.7. Забезпечити вчасне звітування працівників кафедри щодо виїзду за кордон для участі в міжнародних подіях. *Постійно*

**Контроль за виконанням постанови покласти на проректора з наукової роботи та міжнародного співробітництва
Фальфушинську Г.І.**